

БРОЈ 5 П. Д.

ВЕЧЕРЊЕ

излази сваког дана по подне

НОВОСТИ

БР 47

БЕОГРАД, ЧЕТВРТАК 16. ФЕБРУАРА 1895. ГОД

ГОД III.

СРПСКО НОВИНАРСКО УДРУЖЕЊЕ

Потреба, која је разумним договором отклонила све тешкоће и донела у резултату удружење српских новинара, равна је потреби да се оно пред јавношћу разговетно обележи и оваким једним актом покуша отпочети нову епоху у штампи, која вала да буде испуњена озбиљним пословањем. Поставши нераздвојним атрибутом тежега јавног живота, српско новинарство се утемељило и укоренило у нас толико, да се не може избрисати и, како је да је, оно је ту и о њему се мора водити рачуна. Ако је оно посврнуло у своме моралу, ако је попустило у своме угледу и достојанству, оно ишак никаким превентивним мерама не може бити враћено у границе морала и подигнуто на висину часни и поштовану, док његови представници први не започну повраћати кредит своме позиву и, примивши у криваци свој део, кренути јавно мишљење и друге јавне факторе у животу народном и државном, да и они са своје стране учине што су дужни. Будући волни, да са своје стране уложимо сву снагу, како би нашу штампу начинили уваженим представником српске свести и с поља и носиоцем здравих мисли унутра, ми смо, ево, научни да кажемо своје назоре, да изложимо своје цељи, потпуно решени, да, колико могнемо и умеднемо, порадимо на њиховом постигнућу.

* * *

Познате су замерке, које се данас чине штампи. Каже се, да су политичке дискусије у новинама неизбидне, да је тон некоректан, да нема начелних разговора и тако даље. А после, и што је најглавније, ни у коме правцу нема једнога заједничког терена, на коме се све новине састају. Колико је листова толико је различних погледа и толико различних праваца. Ако би се то могло и разумети у унутрашњој политици, сви се чуде, зашто је то и у спољашњој, где нас све везују једне и исте тежње, једне и исте идеје. На кратко речено, ни један интерес државни, вели се, није браћак и заступан једнаком снагом и солидарном акцијом. То су оште замерке, па после долазе оне, које се односе на сувише личну политику, на међусобне рекреације, на недостојне грдије и многе друге ствари. Излази готово, да јавно мишљење не може да нађе ни једне добре стране код новина, ма да би се за то све могло наћи узрок и у себи самом. У осталом ако се поразмисли, откуда је то све тако дошло, може се сигурно закључити, да је оншта пометња повукла за собом и штампу. Ми смо имали прилике да у нашој земљи видимо многе догађаје, систе и крупне, и ни један од њих није успео да нас на чистину изведе, вити је био кадар, да својим последицама и у представнике јавнога мишљења унесе потребну стишаност. Чудно је одиста видети, како се непрестано говори о убитачноме утицају раздражене борбе, па се она ишак једнако наставља свуда, ма дасе на другој страни тражи од нас, да је заустављамо. Ако је све, што се у Србији

догађало последњих година, као што се по неки пут каже, једва белесна фаза у нашем народном државном животу, не би ли било паметно промислити, на која би се начин то пресекло? Јер јасно се види, да је болест и сувише иштетила организам и да смо ми на послетку дошли у врло те жак и незгодан положај. То је оно, што се врло често заборавља и чему се значај потцењује, кад се мисље, да се невоља која је постаријега порекла и дубоко уко рењена, може наћи лека тек у прекидању тако зване новинарске хавге.

За нас је са свим јасно, какве дужности има штампа у нашем јавном животу, али нам се чини, да би и онда, кад би ми испунили све што се од нас очекује, иначе остало по староме, ако и сви други јавни фактори не буду испунили своје дужности, које у овом працу имају. Ми можемо много урадити, али не све. Чим се призна као тачно и исправно гледиште, да је темељ здравоме и напредном политичком уређењу у развијеној моралној свести грађана у њиховом поштовању закона и тешњи, да све своје дужности у држави и према држави испуњују свесно и, па послетку, у њиховој материјалној сигурности. — Одмах ће се видети, како посла вала да се прихватају сви и како је немогуће, да штампа сама уради много, ма колико да буде исправна и на своме месту. Нама се чини, да се оншта не може урадити без широкога покрета, који треба да заталаса све духове и да свуда унесе здраве тежње потпуном миру и напретку, нити је могуће икако помоћи се нацијативним средствима, која се налазе у сумњивим компромисима и пролазним, а ситним попуштањима. Треба почети од једнога свуда и никако не слизати са правога пута, јер време броје пролаз и ми се после можемо кајати, што смо доцкан ударили путем, којим је одавно валао поћи.

У томе великом послу и ми новинари имамо замашан део својих дужности. Радујући их и будући волни, да их свесно испуњавамо, а видевши да је много истине у замеркама, које се нама чине, ми смо се за тај циљ и удружили у једну заједницу.

Српска штампа има да ради у два правца. Прво је дужна да буде озбиљна, строга и поуздана контрола свију јавних послова у држави, у општини, у суду, школи; свестан бранилац стране уставности и законитости и у опште објективна процена свега, што је скупљено под појам унутрашње политике. После тога долази друга обвеза, да с поља носи заставу српске народне мисли и да буде заступник народних претензија пред Европом.

У овоме свом првом послу она има најпре да подигне морал свој, да распари политичку еруцију својих представника, да утврди коректан тон и да политичку борбу пренесе на начелан терен. Ту одмах долази као главни захтев потреба, да сами новинари својим радом навикну јавно мишљење на поштовање новинарскога позива и окруже га пажњом и чашћу. Јер, као што је некада рекао Едуард Лабулеј, ми нисмо новинари за то, да задовољимо де-

тињску сујету, него да заступамо свете ствари. Толико година има како се као с планом све профанише и руши, па је време подизати на висину једну по једну од оних јавних установа, које показују свој благотворни утицај, тек кад су на достојној висини. Па пошто то будемо урадили, онда ћемо бити кадри да збиљом начинимо оно, што се сада може чинити да је сам. Каже се да нема начела у нашој унутрашњој политици, да их је занемила лична сфађа и да ни једно политичко име није поштеђено од ружних напада. То је покуда јавнога мишљења, које се врло често буни кад види, како у Србији нико није поштovan. Па добро и то ми можемо повратити. Политика има своју теорију и своја начела и ми ћемо покушати да о томе пишемо. Личности се не могу одвојити од политике и о њима се мора говорити, али се она могу узимати у дискусију с пажњом и с више обзира. Вала критиковати дела, претресати установе, писати о правцима и са свим напустити оптужбе, које чине, у последњим годинама, суштину српске унутрашње политике. Ништа несагласнога нема са интересима партија, кад се њихови органи посвете начелној борби и тоном достојним започну војсваги за победу њихових принципа. А за државу је од огромне користи, кад се новине сложе врло често на једноме вишем начелу и врло често нађу разлога, да оставе све обзире страначке политике. И тако, будемо ли ми узимали први корак, и ако у томе послу предходи примером наша целокупна штампа, видеће се врло брзо, како то све не спада у царство славе и како је могуће једнога дана од српске штампе начинити снагу, која под своја окриља прима све што је поштено, праведно и морално, а оштро гони све, што је квартно и штетно за народ и државу.

После тога ми можемо бити будни чувари закона земаљских, мотрећи да се неопажено не провуче ни једна повреда законска, упућујући увек у границе законитости оне, који би, из каких му било побуда, прелазили изван њих.

Мораће, у осталом, доћи време, да се српско новинарство отресе свих својих неизгодних страна и онда нека нико не рачуна, да ће у њему наћи потпоре и тада, кад гази и ирећа законе земаљске. Јер кроз штампу најпре треба да у народ прође велика и света истина, да је најсрећнија она земља, у којој се само закони слушају.

Ми врло добро знајмо, да у свему томе успех врло много зависи од општега васпитања нашега друштва и да ће оно своје највидније и најкарактеристичније особине унети на своје представнике у штампи. Али, како смо ми новинари у неколико васпитачи јавнога мишљења, за што не бисмо могли дати правац пословима, који ће сви одобрити, и за што ми, не бисмо отпочели навикавати публику на озбиљан ток и на начелно претресање свију јавних читања? Баш ако наше напрезање не би могло одмах донети потпун успех, ми бисмо ишак врло брзо констатовали прекрет на боље и генерације, које зајмају добру културну наслеђе

Србије

новина буду избачене недостојне сваје и сача дискусија сведена на начелне разговоре, који ће се допасти својом озбиљношћу и прораношћу принципијалних аргументата.

У другим јавним пословима, који не спадају у политику, штампа српска, на такав темељ постављена, учинила би неисказане услуге интересима државе и народа. Толико има питања недираутих и сва би се она могла издвојити на страну и претгресати солидарно и заједнички, пошто се подје дако тичу свију нас. Ми нећемо да говоримо, колико би у томе случају новине могле урадити за посрачја морија у српском народу, за благе обичаје у друштву, за подизање ауторитета цркве и вере, за утврђење породице и за многе друге важне појаве. Ми не мислимо улазити у ошири расматрање услуга, које српска штампа може учинити нашој књижевности, студији рађући је озбиљно и оцењујући сваку појаву у њој као што вала и приличи; нашем књижевном језику, потпомажући сама у својим ступцима његово развијање и умножавајући његово природно богаство, усавршавајући његову лепоту, која му одређује, прво место међу словенским језицима. Све су то задаци важни и озбиљни, или задаци, које може решити тек штампа угледна и достојанствена, штампа разумна, виђена и објективна. Наша трудови вала да су и томе послу намењени.

То би дошло у оквир унутрашњих дужности. С поља има само један задатак, који нас не одваја и у коме смо сви, без политичког разликовања, подједнако заинтересовани. Јединство српскога племена то је циљ и њему сви тежимо. Ту би се могла појелести само потпунија једногласност и јача акција, као што би са свим могла изостати недостојна подметања, која су јако ударила нашој снојашњој политици. Српске новине су, као што кажемо, пред Европом најјачи бранилац народних аспирација, и у Европи треба то да се види и позна. Јер као год што је некада казао Талеран, да Пољска не би била подељена, да је имала штампу, нама се вала постарати да речемо, да је српско племе стекло своје јединство и за то још, што је имало патриотску, енергичну и заузимљиву штампу. Српска штампа има да свуда пронесе заставу народних тежњи и да послужи као организована акција у животном задатку наше Краљевине. У реду оне установе, које имају да претходе јединству српскога племена, српско новинарство подаји на врло важно место и тај положај његов ми имамо дужност да држимо.

Пошто смо тако изложили оште пре гледе на задатке нашега удружења, да сведемо све то у ово неколико тачака:

1. Подазећи са гледишта, да је законитост главни основ здравом народном и државном животу, српска штампа ће увек сматрати за своју прву дужност, да свуда тражи и заступа поштовање закона земаљских и да сваку њихову повреду осуђује.

2. У читањима, која се тичу народних задатака, српска штампа ће једводушно заступати народносне тежње, будити српску свест, бранити интересе српске од туђина и одржавати духовно јединство српскога племена.

3. Представници штампе сматрају за дужност, да у гравицама могућности истискују из својих листова досадави то, замењују га озбиљнијим и непристраснијим и утврђују начелну дискусију.

4. У читањима моралним новине ће се држати најозбиљније и никде не задирати у сметиње домаће и породичне. Критички део, који се тиче књижевности, треба да буде строго објективан и удешен у працу, да новине постану потпора лепе и здраве литературе.

— Тако, ми мислим да треба схватити задатке српскога новинарства и таке путеве и начине, помоћу којих би се они могли решити. Нека другови и сами по размисле о свему томе, па ће напослетку доћи до истих закључака. Али нека приђу нама, да заједно станемо под један барjak, да утврдимо везе братске и другарске. Вала нам разрадити своје погледе, подићи лично достојанство, неговати и развијати осећања правичности, образовати свој дух.

Другови и пријатељи, незаборављајте дужности своје! Дошло је да се озбиљно пође на посао, да се покидају ланци тешногрудости и скучених назора и да се препороди штампа целокупна и крепак и здравим духом задахне јавни живот наш. Ми смо они, што се зовемо новинари програма, ми они, што смо лука да осветлимо путеве истиине, ми они, што народ учимо и пред народом идемо. Вала нам једном размахнути и ако не успемо, имаћемо утхе, да смо све урадили и да нека друга сила, од нас јача, није дала да свест нашега народа буде заступана боље, савесније и часније. Али не заборавите међу тим, да се у заједници много може и да је у српском племенустало чуно још живота, да одржи и подигне свако дело напредно и патриотско. Јер ми смо из народа, који је једном био готово умро

и понова се родио, из народа, који је за своје одане синове сачувао увек сву љубав свога племенитога срца. На посао, да му у душу удахнемо мисли велике и здраве и да му пред очима покажемо будућност светлу и сјајну.

12. фебруара 1895.
Београд.

Председ. Срп. Нов. Удруџ.
Лазар Комарчић
главни уред. „Видела“.

Подпредседник
Сава Кукић

Секретар
Жив. М. Протић

главни уред. „Срп. Застава“.

Благојник

Светозар Николић

уред. „Ди. Листа“.

Књижевачар

Љуба Бојовић

Власник „Веч. Новости“.

дамови одбора:

Маша Храћанин, га. сарадник „Ди. Листа“. Ст. П. Видаковић, Радоје Радојловић, сарадник „Видела“. Мика Тошић.

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Ослобођени новинари. Каациони Суд у јучерању својој седници решио је, да нема места стављању под суд целе Управе Српског Новинарског Удружења, због штампаног писма г. Ст. Протића као што је првостепени суд за варош Београд нашао, већ је све чланове Управе ослободио од сваке одговорности.

Писмо уредништву. Господине уредниче. У синоћем Вашем листу прочитах нотицу, како је општински одбор решио, да се удовици пок. д-р. Калмана, издаје месечно издржавање Велика хвала и одбору и писцу нотице, што је то изнео за јавност, али замерам му јако што је том приликом оклеветао моје покојне другове, велени да је већина њих побегла из Београда. На против сија тадашњи лекари без разлике, одговорили су савесно свом хуманитарном позиву и дању и ноћу. Не само што су се одликовали као савесни лекари: д-р. Калман, Стева Ми-

ПОДЛИСТАК

БРИЈАНТСКИ КРСТ ГРОФИЦЕ МАРКОВНЕ

КРИВИЧАН РОМАН

Е. ЖОНЂЕКА

ПРЕВОД С НЕМАЧКОГ.

(440)

Из околних шума продирао је до нас поћни урлик дивљих животиња у њима. То се чуло са стране обеју обаза око нас, а преко пута ове водене пустине.

Страх запрешаштења без краја и конца. Госпођа Јелена била је једнака у несвести.

Па и дете, још једнако у мом нарочију, лежало је као мртво. Оно беше заспало као то.

И ја почех очајавати, и ја изгубах сваку наду за спас.

Али не тако мистер Шалдон.

Он задржа гвоздену, а мени управ чудеснату изгледајућу тишину, извесну наду.

Он ми је лагано говорио утешне речи и утврдио ми је наду, трудио се да на сваки могући начин оживи у мени моју свагу.

Али и то је чинило, као и све друго, по његовом врло сменом начину.

— Та оставите се једном кукати и молити Богу, мис Јозефин! рече он. — Како ја мислим, не треба добром Богу до сајивати и са те ситица.

— Ви то зовете маленкошку, ситицом! викнух ја готово љутито. — Та онде нам играју главе, тиче се живота или смрти, па зар да ту не молим Бога за помоћ и спасење, без чије воље не може ни јеган врабац да падне са крова, као што нас томе света библија учи?

— О не, мис Јозефин! Верујте мене, да Бог није за то ту, да сваког од нас води својом руком, како ви води то дете. Ту ми је здраво мила наш енглески пословица: Помози сам себи, па ће ти и Бог помагати! Па треба тако радимо. А сад пре свега стриља опет стриља. Кад прође воћ и буди дан онда је опет много стра и ја сигуран, да са дан дође нама и помоћ. Ми морамо сртнемо један пароброд, што плови горе доле. У осталом, сећа ли се мис Јозефин од датум данашње дан?

У неколико износајена, ја му каза датум.

Господин Шалдон извуче из унутарњег цена једну таблу и почне по њој и поред све помрчине, што најдаше свуда у околу и месец само нешто мало светљаше, да пише неке белешке.

Ја га упитах, шта је то прибележио.

О, рече он, — ништа даље, до то, да сијаја направио добар, врло добар гешт — посао.

— О Боже, па како то?

(наставак са

који је отворио диплому у току шестог
екзаменума у школи у Панчеву, пак је један
досављеник, Марин, Медовић, Младен
Јанковић, Напакостопулос, Анђелко-
вић, Кико Валента, Полак, Ребрић, но
ни старија д-р. Линдемајер, није одка-
зивао помоћ болесницима, за што су
сви богато обдарени од пок. Кнеза
Михајла. Као тадашњи физички вар-
шки сматрам за своју дужност испра-
вити то.

15. фебруара 1895.

у Београду.

Др. Ђорђе Клинковски.

Отворена капела. Да би се
учинила олакшица грађанству на Ду-
навском крају, у вршењу верозако-
них обреда, као и да би му се дала
могућност, за што тачније вршење
својих хришћанских дужности, по на-
ређењу власти архијерејске, отворена
је капела у Св. Савском дому на пр-
вом спрату (партеру) десно, јони 26.
новембра пр. године, и од тога дана
врше се у њој редовно сва богослу-
жења, како посредневна, тако и не-
дељна и празнична.

Ово се јавља грађанству на Дунав-
ском крају, ради знања и управљања.

Рударско удружење држаће
скуп 19. фебруара, у згради рудар-
ског одељења министарства народне
привреде у 10 са. пре подне.

Дневни ред: 1. Претрес штатута.
2. Упис у чланство. 3. Избор упра-
вног одбора.

Позивају се сви стручњаци и при-
јатељи рударства да извеле на овај
збор доби, и прицомоћи да се удру-
жење оснује и рударству, као важној
чињеници привредној у нашој земљи
нови полет даде. *Пријем одбор.*

Одоцнио воз. Јутрошињи брзи
воз који је требао из Ниша у Београд
у 5 часова у јутру стији, имао је 30
минути задочнења.

Из позоришта. Г-ђа М. Гргу-
рова чланица нар. позоришта пала је,
услед чега се одложе представа за суботу, 18. ог кад ће се давати „Бене-
дете“ од г. Градимира Драгашевића
(први пут).

Позив. Чланови управе дунавског
кола јахача „Кнез Михаило“ умољи-
вају се, да неизоставно дођу у седни-
цу која ће се држати у официрском
дому у Недељу 19. ог тек мца у 5
часова по подне.

Концерат. — Београдски мату-
ранти приређују у недељу 19. ог фе-
bruara у сали Велике Школе концерат,
од којег ће се чист приход употреби-
ти на дочек матураната из целог Ср-
ства, који ће се о Петровадну састати
у Београду. Улизна је цена добровољни
прилог. Програм је веома одабран. На
концерту судоловаће г. г. Маринковић
и Свобода композитори, Јер. Живано-
вић философ и наставници гимназија.

„Обилић“. У синоћију својој
седници решила је управа акад. пев.
друштва „Обилић-а“ да се о ускршњим
разницима учини излет и приреде кон-
церти: у Ваљеву, Ужицу, Чачку, Гор-
њем Милановцу и Крагујевцу. Управа

је данас преко својих изасланика са-
опшила г. министру вросвете ту своју
одлуку, и г. министар је са највећим
заловољством дозволио, да чланови „О-
билић-а“ могу слободно у поменутим
варовима концертирати.

Радујемо се, што ће друштво „Оби-
лић“ исхи бар ове године да изврши
једину тачку свога прошлогодишњег про-
грама.

Електрични трамвај. — Сла-
вија — Сава — Душанова улица неради.
И ако је снег веома мален, Упраза нашег
трамвајског друштва не нађе за нужно
да очисти пругу да се не би саобраћај
прекидао. — То је извесно због тога
што је парнију добило....

Опасна крађа. Јуче пре подне
између 9 и 11 часова, непознати ломов
за време док је био отворен прозор
за проветравање на стану г. Јевтими-
ја П. Поповића контролора желез-
ничке дирекције са станом на углу „Добра
чине“ и доње „Јованове“ улице, уско
чио је кроз прозор у собу и са орма-
ва украо из шатуле:

1. Једну већу виљушку сребрну са
држаљом од слонове кости.

2. Једву мању виљушку сребрну.

3. Један сребрни нож у облику лоп-
ате са држаљом од сребра и украше-
ном једном женском сликом.

4. Један велики нож за сечење теста
од сребра.

5. Једну кашнику сребрну за супу
са држаљом од слонове кости.

Све ове ствари сребрне су, емаљи-
ране и златним урезаним цртежима
украшене, а вредност им је преко 240
динара.

Златари овашњи требало би да
обрате пажњу на ово.

Месарски Еснаф. — На го-
дишњем скупу Месарског Еснафа 30.
јануара ове године, изабран је поново
за старешину Еснафа г. Коста П. Ву-
ковић, а за помоћника изабрани су
г. г. Влајко Савић и Никола Вуловић,
овд месари. У поверилички одбор ушли
су за чланове: г. г. Богоје Пујић, Ђура
Милосављевић, Милан Поповић, Мика
Константиновић, Дамјан Смојић, Љуба
Манчић, Антоније Јовановић, Дими-
трије Тасић, Петар Стојковић, Наум
Најдановић, Сима Перковић и Петар
С. Јовановић, сви месари у Београду.
Месарски Еснаф, борећи се са разним
незгодама, није могао до сада развити
своју радњу у овој мери, која је по-
требна била за усавршавање месарског
 заната у нас. О томе је било говора
и на овом годишњем скупу, па је из-
абраној Управи препоручено, да свима
 силама поради, да се свему станову на-
пут, што иде на штету месара и по-
трошача, и да живо настане на уса-
вршавању месарског заната у модер-
ном духу, а очекивати је да ће нова
Управа у томе и успети. Мило нам је
што можемо констатовати, да се на
скупу очитовала братска слога између
месара, те су себични интереси савр-
шено искључени били.

Нечистоћа. Жале нам се гра-
ђани са „Топличиног венца“, да се на
празном простору, преко пута од ка-
фане „Пролећа“ баца ћубре, снег, и
др. нечистоћа. Обраћамо пажњу вла-
стима на ово, те да се даље бацање
нечистоће што пре спрети.

Ухваћен зликовац. Димитрије —
Диша — Марјановић, опасни зли-
ковац, из села Парцана, срез космај-
ски, окр. подунавски — ухваћен је
овде у Београду у кварту теразиском.

Пијачни извештај. Према из-
вештају нашег коузулата, у Пешту је
довезено јуче још 475 комада свиња.
Српски има 9 439 Свега има 118.863
Цена 43—45 крајпаре. — Проодња
опада.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Из Петровца нам јављају да је, на
„чисти понедељак“ образовано „весело
друштво“, са циљем који и само име
показује. Норед управе, која је одмах
изабрана, и у коју су ушла „ијено
собинја“ звезда, умешен је и колач и
напијено је „у славу“.

Од наше стране, онако лепом и „со-
лидном“ друштву, желимо сваки на
предак

СА ПОГРЕБА

Ваљада је тако суђено, да Србија у
брзо једно за другим изгуби своја три
важна сина. Српска песма је унве-
љена губитком уваженог чика Љубе и
Војислава, а јој убрзо још једнога
гроба, да јој тугу увећа и да нам са
жалошћу јави, да се српски лавор по-
чео да с птица да је звучност српске
лете све слабија и слабија.

Смрћу пок. Милорада П. Шапча-
нића, српска књига и српска песма. —
много је изгубила.

Јуче су у $3\frac{1}{2}$ часа по подне смртни
остатци пок. Шапчанића предати су
матери гемљи Његовом погребу прису-
ствовали су многобројни поштоваоци
и пријатељи покојникови. На одар по-
којников положено је шест венаца:
Венац Његовог Величанства Краља,
Дворског особља. Црквене Певачке
Дружине „Корнелије Станковић“, Књи-
живно уметничке заједнице, Управника
Народног Позоришта и члanova Народног
Позоришта. Краљ је на погре-
бу заступао Његов први ађутант пот-
пуковник г. И. Кирић. Од певачких
дружина суделовале су: Београдско
Певачко Друштво, Црквена Певачка
Дружина „Корнелије Станковић“, А-
кадемско певачко друштво „Обилић“,
Богослови и Позоришни певачки хор.
Све су дружине певале заједнички у
једноме хору а Богослови засебно бо-
гословско „Свјати Боже.“

Спровод се кр нују тачно у 2 часа
по подне. Од куће па до цркве на спро-
воду је чинодејствовало и Црквено Вијурно
сокопреосвештенство Господин Марко Је-

Србије

полит, из почасти спрам покојника а тако исто и на опелу у цркви Св. Марка. На јектенија при опелу одговарала је Црквена Певачка Дружина „Корнелије Станковић“, којој је покојник био председник. После свршеног опела спровод се кренуо на Ново Гробље, где су смртни остатци покојникови положези у гробницу, уз тужно „Вјечнаја памјат“, са којом се песмом опростила Црквена Певачка Дружина „Корнелије Станковић“ са својим уваженим председником.

Код нас Срба је обичај да наше великане не уважавамо ни после смрти њихове, а за живота нити их уважавамо, нити одајемо заслужну пошту њиховом раду. Ова наша неблагодарност као да се одомаћила код нас. Сведок су нам за то гробови: Симе Милутиновића, Јакшића, Даничића, Гавриловића и других наших славних људи и добротвора, — којима се не зна трага, нити нико о њима бригу води.

Ову нашу неблагодарност посведочио је јучерашњи погреб пок. Шапчанина. Колико је писцу ових редакта познато, пок. Шапчанин држао је за непуних 6 година око неких 5 посмртних говора, нашим уваженим покојницима: Божковићу, Т. Јовановићу и другим, а на његовом погребу, не нађе се ни један песник, да чеснику посмртни говор држи; ни један књижевник да ода заслужну хвалу књижевнику; ни један члан Академије да се опрости са упољеним чланом њеним; ни један члан Народног Позоришта да у посмртној речи ода заслужену захвалност раднику на развију и те гране уметности и 14-то годишњем управнику Позоришта и напослетку, не нађе се ни један човек од просвете да се у посмртном говору опрости са великим трудбеником на просвети, као што је био пок. Шапчанин. Још да није било оне тужне посмртне песме покојникове певачке дружине при опелу и на гробу, која је огласила да је песник умро, сваки би помислио, да је умро обичај човек.

У знак жалости за пок. Шапчанином истакнуте су прве заставе на згради Народног Позоришта и на стану Црквеног Певачког Друштва „Корнелије Станковић“. Прво жали за својим дугогодишњим управником, а друго за својим незаборављеним председником.

Покојном Шапчанину нека је лака земља и вечан спомен међу нама.

Бог да му душу прости. М.

ИЗ СТРАНОГ СВЕТА

Ново дело о Србији. — Изашла је у Паризу мала свешница од 80 страница, у којој М. Едмонд Тери износи у кратко историју Србије до 1830. г. њене финансије, њене економске услове. — Обратити се: à l'Economiste européen 11, rue Monsingy, Paris.

Славило. Царско медецинско удружење у Цариграду, славило је 15. о

Фебруара, четрдесетогодишњицу свога постанка.

Пожар у Стамболу 11. овог фебруара ноћу, тринаест кућа и пет дућана сагорело је у улици Јени Капу у Стамболу. Осигуравајућа друштва изгубила су ту 735 турских лира.

ТЕЛЕГРАМИ

Беч. У уторак у 11 часова стиже засебни влак са царем немачким Виљемом и његовом свитом. Цара су дочекали на северној железничкој станици: чланови немачког посланства са конзулом и вице-конзулом, немачке официрске депутације и многи достојници аустријски. Исто тако били су ту на окупу са царем и све у Бечу наодеће се надвојводе са својим свитама. Цар Фрањо је био у прајској униформи гардиског пукова. И надвојводе Карло Лудвиг, Рајнер и Франц Фердинанд били су у прајским униформама својих пукова, а Карло Стефан у униформи немачке маријне. Цар Фрањо прво је прегледао почасну компанију и замолио надвојводе, да се такође упараде, па ће онда и поред њих провести немачког цара Виљема. Кад је влак стигао, војена музика засвира немачки генерални марш, а цар Виљем сиђе из вагона у аустријској хусарској униформи и журно приђе цару Фрањи и са њим се загрли и два пут пољуби. За представком свита одвезу се оба цара у затвореним колима у двор. У „пратерштрасе“ и пред станицом, било је много света скупљено. Тачно у 3 часа по подне, одпочне се опел и за тим се крену цео спровод из дворске капеле у капуцинску цркву. За сандуком ишао је пешке цар Фрања, а с његове десне стране, цар Виљем; за њима: велики кнез Владимир, херцег од Аосте, херцег Кумберландски, надвојвода Карло Лудвиг, принц Арнulf баварски, принц Ђорђе саксонски остали надвојводе аустријске, велики херцог тошкански Фердинанд, принц Јован Ђорђе саксонски, херцези виртембершки Албрехт, Роберти Никола и за њима остали нарочити гости. —

У тој тужној паради, учествовала је сва војска, свију родова оружја, што је гарнизована у Бечу са много остала публике. Спровод је извршен са највећим редом и после пола сата стиже већ у капуцинску цркву, где је покојник и спуштен у гробницу.

Беч. Између 8 $\frac{1}{2}$ и 9 $\frac{1}{2}$ часова у јутру примио је цар Фрања депутатије официра прајских, руских, баварских, саксонских; португалског посланика, српског генерала Мишковића са пратњом официра, прногорског министра Петровића и бугарског војног министра Петрова и друге нарочите изасланике.

Турин. Код Вилафранке уважена су два удављена тела, првог и другог капетана пароброда „Луције“. Код ових злосретника нађена су отворена писма, у којима јављају, да су сами потра-

жили смрт у вадима, пошто су сав свој новац проиграли у коцки у Монте Карлу. — Пред уласком у трпезарију у Монте Карлу убила се броница Дарвиле из два револверска метка зато, што јој је управник коцкарнице забранио улазак. А један дан раније та је броница прокоцкала не само своју готовину од 20.000 франака, но и добивену суму од заложеног дивног бриљантског накита.

Петроград. На позив немачког цара отиђио је и један одељак руске флоте на свечаност отварања северног источног канала.

Париз. Као што уверавају и Француска ће се одавати позиву учешћа отварања немачког канала.

Петроград. У сљедећем бугарском закону о амнистiji, враћају се у своју отаџбину сви у Русији до сада живећи бугарски емигранти, сем Бендера. Ванкова и Гањева, који су стално примљени у руску војску.

Пешта. По вестима из Цариграда нашло се на многим вратима тамошњих мопеа приковани позиви, да се приликом рамазанских светковина објави света војна противу свију немусулмана. Затворено је више софта и одправљено у унутрашњост. У округу Балатском, похарана је једна грчка црква. — Војене патроле крстаре цараградским улицама.

БЕОГРАДСКА БЕРЗА

курсеви на београдској берзи од 15. фебруара 1895.

	продато дин.	муђено п.	трајено дин.	трајено п.
ВАЛУТА				
Златник од 20 дин. за 4. апри.			23 40	23 37
:				23 15
"(дукат дес.)				
Аустријске форинте (100 форината)	238 30	238 60	238 10	
Аустр. фор. за 15 март		237 63	237 20	
"				
МЕНИЦЕ И ЧЕМОВИ				
На Париз (по виђењу за 100 дин.)				
Лондон (по виђењу за ф. ст. 10)				
Берлин (по виђењу за М 100)				
Беч (по виђењу за фор. 100)			60	
Беч (за 8 дана за фор. 100)			238	
Италију (по виђењу за 100 лира)				
ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДН.				
а, српске државне папире са ж. 30 ^o обвезнице јутр. займа од 1881. г.				
Дуванска лозова са ж. 30 ^o за 1 месец				
Дуванска лозова са ж. од 1888. г.				
б, акције државних завода и привред. предузећа				
Акције Приј. Нар.				
Банке Краљ. Србије			247	
Акције Беогр. Зад. за међ. пом. и штедњу			149 50	144
Акције Београдског Кред. Завода				
БЕЧ	фор.	п.		
Наполеон	9 81			
ЧЕШСТА				
Наполеон	9 81			